

Söz Gruplarında Anlam (Kalıplaşmamış Söz Grupları - Deyimler, Atasözleri ve Özdeyişler)

1. Ben otuz yıldır deneme yazıyorum. Onlarca deneme kitabım var. Ancak bana “Deneme nedir?” diye soranlara hâlâ zorlukla cevap verebiliyorum. Daha üç beş deneme yazmış genç yazarlar ise bu soruyu hemen cevaplayıveriyor. Oysa onların bu soruyu cevaplamaları için daha kırk fırın ekmek yemeleri gerekir.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nitelikli yazılar ortaya koymak
B) Özgün denemelere imza atmak
C) Dili özenle kullanmak
D) Daha fazla tecrübe edinmek
2. Her kesime hitap etmemekle birlikte sözlerinin muhatabı daha çok gençlerdir. Samimi, sıcak, şırlı şırlı akan bir suya benzeyen dupduru Türkçesiyle yaptığı sohbetler, gençlerin hem ruhlarına hem zihinlerine ışık tutmuştur. Kökleri ile bağları kopmuş bir gençlik onu hep korkutmuştur. Çünkü ona göre, geçmişini bilmeyen bir nesil, gelecekte sağlam adımlar atamaz ve dik duramaz.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşadıklarından ders çıkarmamak
B) Tarihinden haberdar olmamak
C) Dilini ve kültürünü korumamak
D) Ailesine değer vermemek
3. Samimiliğin ne büyük bir değer olduğunu biliyorum. Ama nedir samimilik? Ulu orta konuşmak mıdır? Değildir tabii ki. Samimilik, bir insanın bir iş üzerine iyice düşündükten sonra onu canı pahasına da olsa savunmayı göze alarak ortaya çıkardığı düşüncesidir. Her babayiğidin harcı değildir bu. Doğruyu arayacaksınız, menfaatlerinizi hatta duygularınızı aşacaksınız, toplumun size aşıladığı ön yargılardan silkinceksiniz. Şu şöyle dermiş, bu böyle dermiş; aldırmayacaksınız. Doğruyu bulduğunuza da emin olduktan sonra söyleyeceksiniz. Ancak en büyüklerin ulaşabildikleri bir hâldir bu.

Bu parçadaki altı çizili sözün anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hayatını tehlikeye atarak
B) Keyfi kaçmış bir şekilde
C) Herkesin içinde, çekinmeksizin
D) İçtenlikle, çok isteyerek

4. Parmağına ufacık bir iğne batsa fenalık geçirir, azıcık işi olsa dünyalar kadar işi varmış gibi telaşa kapılırdı. Her duyguyu abartarak yaşaması etrafındakileri çok şaşırtırdı.

Bu parçada sözü edilen kişi aşağıdaki deyimlerden hangisiyle nitelendirilebilir?

- A) Kılı kırk yaran
B) Zeytinyağı gibi üste çıkan
C) Pireyi deve yapan
D) Burnundan kıl aldırmayan
5. “İnsanlar, başkalarının sıkıntı ve sorunlarına gereken önemi vermez, onlarla gerektiği kadar ilgilenmez.” **anlamına gelen atasözü aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Bal bal demekle ağız tatlanmaz.
B) El, elin eşeğini türkü çağırarak arar.
C) Deveyi yardan uçuran, bir tutam ottur.
D) Her ağaçtan kaşık olmaz.

6. Yaşlılık döneminde zihin etkinliği önemli ölçüde azalır. Bu azalma özellikle hafıza ve dikkat yeteneklerinde görülür. Yaşlıların - - - - hatıralar en eski hatıralardır. Hatta gençlik hatıraları, çoğu zaman bilinç alanlarının tümünü kaplar. Bundan ötürü yaşlılıkta - - - -, yaşlılık öncesi devresine oranla daha güçtür.

Bu parçada boş bırakılan yerleri anlam bakımından en uygun biçimde tamamlayan söz grupları aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) en sevdiği - sevdikleri bir iş bulmak
B) dikkat ettiği - bir şeyleri unutmak
C) en uzun sakladığı - yeni bilgi edinmek
D) özlem duyduğu - ön yargılı olmak

Söz Gruplarında Anlam (Kalıplaşmamış Söz Grupları - Deyimler, Atasözleri ve Özdeyişler)

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim, açıklamasıyla birlikte verilmiştir?

- A) Gece olunca çenesi açılıyor, durmadan konuşuyordu.
- B) Komşuların birbirlerine gelip gittiği günler maziye karıştı.
- C) Dondurma lafını duyunca ağzı kulaklarına vardı.
- D) Baltayı taşla vurmamak için konuşmalarına çok dikkat ediyordu.

8. Mal sahibi mülk sahibi
Hani bunun ilk sahibi
Mal da yalan mülk de yalan
Gel biraz da sen oyalan
Yunus Emre

Aşağıdaki atasözlerinden hangisi bu dörtlükte vurgulanan düşüncüyü destekler niteliktedir?

- A) Mal canın yongasıdır.
- B) Dünya malı dünyada kalır.
- C) Ağlayanın malı gülene hayretmez.
- D) Az veren candan, çok veren maldan.

9. • Çıkarıcı kimsenin arkadaşlığı, işi bitinceye kadardır.
• Bir acıyı dindirmek için gereken yardım hemen yapılmalıdır.
• Eline önemsiz bir güç geçen kişi, her zaman güçlü olacağını düşünür.

Bu cümlelerde aşağıdaki atasözlerinden hangisinin açıklaması yoktur?

- A) Yara sıcakken sarılır.
- B) Abdalın karnı doyunca gözü pabucundadır.
- C) Yuvarlanan taş yosun tutmaz.
- D) Karınca kanatlanınca serçe oldum sanır.

10. Ne düşünürseniz düşünün, her durumda kendi kafanızla düşünün.

Bu cümledeki altı çizili söz grubuyla anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir düşüncüyü ısrarla savunmak
- B) Herkesin fikrine saygı göstermek
- C) Başkalarının düşüncelerinden etkilenmemek
- D) Yanlış düşünceleri dikkate almamak

11. Ömrü boyunca çalışıp didinerek para kazanmış, - - - bir insan olmayı başarmıştır.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdaki deyimlerden hangisi getirilirse sözü edilen kişinin hiç kimseye muhtaç olmadan yaşadığı ifade edilmiş olur?

- A) kendi ayakları üstünde duran
- B) burnunun dikine giden
- C) ele avuca sığmayan
- D) parmakla gösterilen

12. Talihsizlik, insana hakiki dostlarını gösterir.

Aristo

Bu özdeyişle anlamca aynı doğrultuda olan atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dost bin ise azdır, düşman bir ise çoktur.
- B) Dost dostun ayıbını yüzüne söyler.
- C) Dostun attığı taş baş yarmaz.
- D) Dost kara günde belli olur.

